

planer, der eksempelvis forudsætter en bymæssig anvendelse, der ville blive hindret af forbuddet, kan der imidlertid foreligge sådanne berettigede forventninger, at betingelserne for dispensationsadgangen vil være opfyldt.

Under alle omstændigheder skal udgifterne til den nødvendige retablering til sådanne nye anvendelser indgå ved vurderingen af, om der foreligger et væsentligt, økonomisk tab.

Afgørelser i henhold til denne bestemmelse vil kunne påklages efter miljøbeskyttelseslovens almindelige regler.

Det forudsættes, at der kan være tilfælde, hvor miljöhensyn indebærer, at der ikke meddeles dispensation, selv om en bestemt, påregnelig anvendelse af ejendommen herved forringes eller umuliggøres. Det forhold, at forbuddene er et led i en generel, miljømæssigt begrundet regulering, taler for, at ordningen ikke har karakter af ejendomsafståelse i grundlovens § 73's forstand. Det kan imidlertid ikke på forhånd udelukkes, at et afslag på en ansøgning om dispensation fra forbuddet under visse omstændigheder kan ramme økonomisk så intensivt og atypisk, at der bliver tale om ekspropriation. Det må bero på en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde foreligger ekspropriation. I vurderingen vil bl.a. indgå forbuddets økonomiske betydning og karakteren af det grundlag, som en påregnet anvendelse eller virksomhed støttes på.

Er indgrebet ekspropriativt, vil den pågældende have krav på erstatning. Krav om erstatning må i mangel af enighed rejses ved domstolene.

Af § 20 a, stk. 4, fremgår, at en dispensation kan meddeles på vilkår om eksempelvis håndtering af jorden ved modtagelsen, således at jord af forskellig oprindelse ikke blandes sammen, inden denne er kontrolleret. Der vil eksempelvis også kunne stilles vilkår om, at modtageren for egen regning og inden for rimelige økonomiske rammer skal dokumentere, at jorden overholder fastsatte vilkår i råstoffilladelser, herunder ved prøveudtagning og analyser.

Bestemmelsen i § 20 a, stk. 5 tillægger ansøgninger om dispensation opsættende virkning, således at der er den fornødne tid til at behandle sådanne sager. Dette skyldes, at der er tale om et generelt forbud, som kan gribe ind i bestående aktiviteter. Hermed sikres det, at der ikke kan rejse erstatningskrav, uden at der forinden er taget stilling til eventuelle ansøgninger om dispensation. Undlader man at fremsende dispensationsansøgning, kan der ikke gøres erstatningskrav gældende som følge af forbuddet, ligesom en overtrædelse af forbuddet kan straffes.

En dispensationsansøgning vil kunne fremsættes når som helst. Den opsættende virkning forudsætter dog, at ansøgning er fremsendt, inden det generelle forbud træder i kraft, og at ansøgningen er bilagt dokumentation for kontraktmæssige forpligtelser eller for påberåbte forventninger om den fremtidige udnyttelse af ejendommen og økonomiske tab som følge af, at disse forventninger ikke ville kunne realiseres.

Med bestemmelsen i § 20 b, stk. 1, fastsættes, at der ikke overfor offentlige myndigheder kan støttes ret på aftaler, der har en varighed af mere end 6 måneder. Der vil heller ikke kunne støttes ret på aftaler, der forudsætter tilførsel af jord til ejendomme med råstofgrave eller tidligere råstofgrave, uanset disses varighed. Der vil således ikke kunne støttes ret på aftaler mellem en grundejer og en råstofindvinder om, at gravearealet skal fyldes op efter afsluttet råstofindvinding. Af ikrafttrædelsesbestemmelsen fremgår, at bestemmelsen alene finder anvendelse på aftaler, der indgås efter lovens fremsættelse.

Bestemmelsen omfatter alle råstofgrave og tidligere råstofgrave, hvad enten disse ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser eller ej. Bestemmelsen skal dels sikre, at der ikke indgås længelevende aftaler i perioden, indtil udpegningen af områder med særlige drikkevandsinteresser – og dermed fastlæggelse af det generelle forbud – sker, dels at der ikke lægges hindringer i vejen for senere at tilvejebringe en løsning på problemerne i råstofgrave, der ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Denne problemstilling vil som nævnt indgå i et samlet lovforslag om forurennet jord.

Derimod omfatter bestemmelsen ikke deponering af jord, der er særskilt tilladt efter miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 33. Visse råstofgrave er således i dag godkendt som egentlige listevirksomheder (deponeringspladser), ligesom der kan være meddelt konkrete tilladelser efter § 19. Deponering af uforurennet jord kræver imidlertid ikke forudgående tilladelse efter gældende regler, hvorfor det foreslås, at amtsrådet kan godkende aftaler herom. Det forudsættes, at en sådan godkendelse alene kan vedrøre deponering af uforurennet jord, og at godkendelse kun meddeles uden for områder med særlige drikkevandsinteresser og områder med drikkevandsinteresser.

Det kan ikke af bestemmelsen udledes, at der kan støttes ret på en hvilken som helst kortvarig aftale med den virkning, at et afslag på en dispensation vil være et ekspropriativt indgreb. Dette må vurderes ud fra de konkrete omstændigheder, jf. bemærkningerne til § 20 a, stk. 3.

Med bestemmelsen i § 20 b, stk. 2, foreslås en hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere reg-